

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2024

† LUCIAN, DIN MILA LUI DUMNEZEU
EPISCOP AL CARANSEBEȘULUI

Preacuviosului cin monahal, Preacucernicului cler
și preaiubiților credincioși din cuprinsul Eparhiei
Caransebeșului,

Har, pace și bucurie de la Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh,
iar de la noi părințești binecuvântări!

**Părinte Sfinte, Doctorul sufletelor și al trupurilor, Care ai
trimis pe Unul Născut Fiul Tău, Domnul Nostru Iisus Hristos,
să vindece toată boala și să răscumpere din moarte,
tămăduiește pe robii Tăi de neputința trupească și sufletească
ce i-a cuprins și-i fă să vieze prin harul Hristosului Tău; [...]**

**Că Tu ești izvorul tămăduirilor, Dumnezeule, Dumnezeul
nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Unuia-Născut Fiului
Tău și Preasfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin. (*Slujba Sfântului Maslu*).**

Preacuvioși și Precucernici Părinți,
Iubiți frați și surori în Hristos Domnul,

HRISTOS A ÎNVIAT!

Întrucât anul 2024 a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii
Ortodoxe Române, ca **Anul omagial al pastorației și îngrijirii**

bolnavilor, ne-am gândit ca în cuvântul pastoral de la măritul praznic al Învierii Domnului, să reflectăm cu multă atenție la cuvintele din Sfânta Evanghelie după Matei: „*Și făcându-se seară, au adus la El mulți demonizați și a scos duhurile cu cuvântul și pe toți cei bolnavi i-a vindecat, ca să se împlinescă ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul care zice: «**Acești neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat**»*” (Matei 8, 16-17).

Aceste cuvinte le ascultăm ori de câte ori săvârșim Taina Sfântului Maslu, deoarece se regăsesc în evanghelia a patra din cele șapte care se citesc în cadrul acestei sfinte taine. Evanghelistul Matei ne trimite la profeția lui Isaia, care în capitolul 53 al cărții sale, ne descrie cu lux de amănunte patimile, moartea și preaslăvirea lui Mesia, motiv pentru care prorocul Isaia a fost supranumit „*Evanghelistul Vechiului Testament*”.

Ca să înțelegem și mai bine, să-l ascultăm pe Sfântul Ioan Gură de Aur, care ne tâlcuiește în chip minunat cuvântul evanghelistului Matei, zicând: „*Ai văzut că credința mulțimii crește? Era târziu, dar nu se îndurau să plece, nici nu socoteau că e nepotrivit să aducă la El spre seară pe bolnavii lor. Tu însă uită-mi-te la mulțimea mare de bolnavi vindecați, pe care evangheliștii îi trec sub tăcere! Nu ne vorbesc, nici nu ne istorisesc în parte fiecare vindecare, ci, printr-un singur cuvânt, vorbesc de un nespun noian de minuni. Apoi iarăși, ca să nu pui la îndoială măreția minunii, că adică într-o clipită de timp a dezlegat și a vindecat atâta mulțime de oameni și atât de felurite boli, evanghelistul aduce pe profet martor al celor săvârșite; ne arată că dovada din Scriptură este puternică, nu mai puțin decât înseși minunile, spunându-ne că și Isaia a vorbit de aceste minuni, când a zis: «neputințele noastre a luat și bolile noastre a purtat». N-a spus «a dezlegat», ci: «a luat» și «a purtat», cuvinte care, după părerea mea, sunt spuse mai degrabă despre păcate, în deplin acord cu profetul Ioan Botezătorul care a spus «Iată Mielul lui Dumnezeu, cel ce ridică păcatul lumii».*

Dar aș putea fi întrebat:

Pentru ce aici evanghelistul aduce această profeție ca mărturie pentru vindecarea bolilor?

O aduce, sau pentru că interpretează această profeție în sens istoric, sau pentru a arăta că cele mai multe boli sunt pricinuite de păcatele sufletești. Că dacă moartea, cel mai mare rău, își are rădăcina și temeiul în păcat, cu atât mai mult majoritatea bolilor; pentru că păcatul ne face să fim supuși patimilor” (Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia XXVII, în Scrieri. Partea a treia*, trad. Pr. D.

Fecioru, col. *PSB*, vol. 23, Editura IBMBOR, București, 1994, pp. 344-345).

Trebuie să amintim aici și expresia inspirată a Fericitului Augustin care ne spune: „*Noul Testament în cel Vechi se ascunde și Vechiul Testament în cel Nou se descoperă*”. Aceste cuvinte sunt o verigă de aur care unește și definește relația teologică profundă dintre Vechiul Testament și Noul Testament și credem că, în puține cuvinte s-a exprimat un mare adevăr.

Așadar există o legătură tainică, dumnezeiască, între cele două Testamente, între profeții și profețiile Vechiului Testament și apostolii și evangheliile din Noul Testament, deoarece același Duh Sfânt a inspirat întreaga Scriptură după cum ne mărturisește Sfântul Apostol Pavel: „*Toată Scriptura este insufletă de Dumnezeu și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea cea întru dreptate*” (II Timotei 3, 16).

În Postul Mare, dar în special în săptămâna Sfințelor Pătimiri, am ascultat foarte multe paremii, adică fragmente din Scriptura Vechiului Testament, ca să înțelegem mai bine Noul Testament care în cel Vechi se ascunde. Chiar în Vinerea Mare, la rânduiala Ceasurilor Împărătești și la Vecernia Punerii în Mormânt, am ascultat un fragment din cartea profetului Isaia care ne vorbește cu multă precizie despre pătimirea și preaslăvirea lui Mesia: „*Disprețuit era și cel din urmă dintre oameni; om al durerilor și cunoscător al suferinței, unul înaintea căruia să-ți acoperi fața; disprețuit și nebăgat în seamă. Dar El a luat asupra-Și durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat. Și noi Îl socoteam pedepsit, bătut și chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat. Toți umblam rătăciți ca niște oi, fiecare pe calea noastră, și Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a supus și nu Și-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere S-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu Și-a deschis gura Sa. Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine îl va spune? Că s-a luat de pe pământ viața Lui! Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte*” (Isaia 53, 3-8).

Dreptmăritori creștini,

Ascultându-l cu multă atenție pe prorocul Isaia, parcă am ascultat o pericopă evanghelică și ne-am adus aminte de cele 12

evangeliei care s-au citit în Joia Mare. Profetiile Vechiului Testament se descoperă în evangheliile Noului Testament, pentru că Iisus Hristos cel răstignit și înviat „*ieri și azi și în veci, este Același*” (Evrei 13, 8).

Domnul nostru Iisus Hristos a pățimit pentru noi, Și-a asumat neputințele, păcatele, căderile și patimile noastre, a luat asupra Sa bolile noastre cele sufletești și trupești, și pe crucea Golgotei a suferit moarte, călcând moartea noastră, dăruindu-ne tămăduire, răscumpărându-ne din robia păcatului și a morții și oferindu-ne prin Jertfa și Învierea Sa „*viață fără de moarte și moștenirea veșnicelor bunătăți*” (Anaforaua Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare).

În activitatea Sa publică, Domnul și Mântuitorul nostru a vindecat orice boală și orice neputință, tămăduindu-i pe toți după măsura credinței fiecăruia și spunându-le adeseori celor care veneau la El pentru vindecare „... *credința ta te-a mântuit. Mergi în pace!*” (Luca 8, 48), sau „... *Vezi! Credința ta te-a mântuit*” (Luca 18, 42) și iarăși „...*Du-te, fie ție după cum ai crezut*” (Matei 8, 13) și încă odată „... *O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești!*” (Matei 15, 28). În multe feluri și în multe rânduri Domnul Iisus a săvârșit minuni, fiind întotdeauna alături de cei bolnavi și neputincioși, dovedindu-Se a fi Doctorul Suprem al sufletelor și al trupurilor noastre și Păstorul cel Bun care „... *a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut*” (Luca 19, 10).

Hristos Domnul a străbătut în vremea aceea toată Galileea și străbate în vremea noastră și în toată vremea, până la sfârșitul veacurilor, toată lumea de la o margine până la cealaltă margine a pământului „*învățând [...] și propovăduind Evanghelia Împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor*” (Matei 4, 23). Evanghelia ne mai spune că vestea despre Iisus s-a dus în toată Siria „*și aduceau la El pe toți cei ce se aflau în suferințe, fiind cuprinși de multe feluri de boli și de chinuri, pe demonizați, pe lunatici, pe slăbănogi, și El îi vindeca*” (Matei 4, 24), căci Domnul a venit „*spre căutarea oii celei pierdute*”, să dea „*mângâiere celor slabi la suflet și viață celor zdrobiți*”, „*a ridicat păcatele lumii și pe Cruce le-a pironit*” (Slujba Sfântului Maslu) și ne-a spus: „*Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi*” (Matei 9, 12). Așa să înțelegem și noi ce înseamnă cuvintele Mântuitorului: „*Milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe cei dreapți, ci pe cei păcătoși la pocăință*” (Matei 9, 13).

Iubiți credincioși și credincioase,

Să ne deschidem urechile și inimile ca în mintea și în sufletul fiecăruia dintre noi să pătrundă cuvântul dumnezeiesc și să înțelegem odată pentru totdeauna că noi toți suntem păcătoși (dintre care cel dintâi sunt eu), toți avem suferințe și boli sufletești și trupești, toți avem nevoie de vindecare, ridicare și mântuire, știind faptul că „*cele mai multe boli sunt pricinuite de păcatele sufletești, [...] pentru că păcatul ne face să fim supuși patimilor*” cum ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur. Iar marele între apostoli Pavel, ne avertizează zicând: „*de aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii, pentru că toți au păcătuțit în el (Romani 5, 12). Au nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții; Căci dacă am fost altoiți pe El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui, cunoscând aceasta, că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului. Căci cel care a murit a fost curățit de păcat. Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, știind că Hristos, înviat din morți, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpânire asupra Lui. Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu. Așa și voi, socotiți-vă că sunteți morți păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru. [...] Și izbăvindu-vă de păcat, v-ați făcut robi ai dreptății. [...] Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viața veșnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru*” (Romani 6, 3-11, 18, 23).

Să fugim de păcate, „*să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind, cu neapropiată lumină a Învierii. Și, cântându-I cântare de biruință, luminat să-L auzim zicând: Bucurați-vă!*” (Cântarea I din Canonul Învierii).

În Duminica a II-a din Postul Mare am ascultat pericopa evanghelică în care ni s-a vorbit de **vindecarea paralticului din Capernaum**, acesta primind din partea Mântuitorului mai întâi vindecare sufletească și apoi tămăduire trupească. În Duminica a IV-a după Paști vom asculta o altă pericopă evanghelică în care ni se vorbește despre **vindecarea slăbănogului de la Vitezda**, care de 38 de ani aștepta un om milostiv care să-l arunce în scăldătoare și să se vindece, dar nimeni nu l-a ajutat. A venit un **Om Adevărat**

și Dumnezeu Adevărat, Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, care i-a spus: „*Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă!*” (Ioan 5, 8), iar după ce slăbănogul s-a vindecat, în templu fiind, a fost atenționat de Mântuitorul prin cuvintele: „*Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău*” (Ioan 5, 14).

Să ne rugăm fierbinte și la acest Praznic al Praznicelor pentru vindecarea sufletului și tămăduirea trupului, căci Hristos cel răstignit și înviat poartă fără durere neputințele noastre și cu rana Lui noi toți ne-am vindecat, căci nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu.

Haideți fraților duhovnicești și fii ai Învierii lui Hristos, să ne înnoim făgăduințele de la botez, să înțelegem că dacă **în Hristos ne-am botezat, în Hristos ne-am și îmbrăcat (cf. Galateni 3, 27)** și datori suntem „*să lepădăm lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii, să umblăm cuviincios, ca ziua*” (Romani 13, 12-13), știind că Iisus Hristos cel răstignit și înviat, cu adevărat neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat, „*și din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos*” (Ioan 1, 16-17).

Văzând atâta iubire milostivă și jertfelnică la Domnul și Mântuitorul nostru, primind tămăduire sufletească și trupească prin Învierea Lui, să nu mai păcătuim, ca să nu ne fie și nouă ceva mai rău, ci cântare nouă, din inimă curată, să aducem Stăpânului și Binefăcătorului nostru și într-un glas să strigăm: „*Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase; astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine; Însuși împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta (Cântarea a 3-a din Canonul Învierii).*”

Doamne Dumnezeule, dăruiește-ne sănătate și înțelepciune spre a cunoaște, a trăi și a mărturisi credința cea adevărată în Iisus Hristos Cel răstignit și înviat, Care neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat. Amin.

HRISTOS A ÎNVIAT!

Al vostru, de tot binele doritor și pururea rugător către
Mântuitorul,

† LUCIAN,
Episcopul Caransebeșului